

რეგისტრირებულია
საქართველოს იუსტიციის
სამინისტროში
სარეგისტრაციო კოდი
040.170.280.12.005.006.848

საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის დადგენილება N48

2004 წლის 11 ნოემბერი ქ. თბილისი

სპეციალიზებულ დეპოზიტართა ლიცენზირების წესი

“არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევის და უზრუნველყოფის შესახებ” საქართველოს კანონის და „სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე- მუხლის „გ“ პუნქტის შესაბამისად , კომისია ადგენს:

1. დამტკიცდეს თანდართული “ სპეციალიზებული დეპოზიტარის ლიცენზირების წესი “.
2. წინამდებარე დადგენილების პირველ პუნქტში განსაზღვრული წესი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

თავმჯდომარე

მ. ჯიბუტი

სპეციალიზებული დეპოზიტარის ლიცენზირების წესი

თავი I ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1.

1. ეს წესი შემუშავებულია საქართველოს კანონის “არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ” და „სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის „გ“ პუნქტის შესაბამისად და განსაზღვრავს საპენსიო დანაგროვთა აქტივების სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის განხორციელებისათვის ლიცენზიის გაცემის პირობებსა და წესს, მათი გამოყენების კონტროლის მექანიზმებს და, აგრეთვე, ლიცენზიების გაცემაზე უარის თქმის, შეჩერებისა და გაუქმების საფუძვლებსა და პროცედურებს.

2. სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზირება და ლიცენზიის გამოყენებაზე კონტროლი ხორციელდება საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის (შემდგომში _ კომისია) მიერ.

3. სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის განხორციელება შესაბამისი ლიცენზიის გარეშე ითვლება უკანონო ქმედებად.

4. ამ წესში გამოიყენება ტერმინები და განმარტებები საქართველოს კანონით “არასახელმწიფო საპენსიო დაზღვევისა და უზრუნველყოფის შესახებ” განსაზღვრული მნიშვნელობით.

თავი II. ლიცენზიის გაცემა პირობები და წესები

მუხლი 2.

1. კომისიის მიერ ლიცენზია გაცემა იმ პირის (შემდეგში – ლიცენზიის მადიებელი) განცხადების საფუძველზე, რომელსაც სურს საპენსიო დანაგროვთა აქტივების სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის განხორციელება.

2. სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზიის მადიებელი პირი უნდა აკმაყოფილებდეს კომისიის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს, მათ შორის, წესებს საკუთარი კაპიტალის ოდენობის შესახებ, საპენსიო აქტივების შენახვის ვალდებულების შესახებ და აქტივების მმართველი კომპანიებისა და სპეციალიზებული დეპოზიტარების ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ.

3. ლიცენზიის მადიებელი უნდა იყოს “მეწარმეთა შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება, ან შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება.

4. სპეციალიზებული დეპოზიტარი არ შეიძლება იყოს საპენსიო სქემის დამფუძნებლის, მენაბრის და/ან იმ აქტივების მმართველი კომპანიის აფილირებული პირი (გარდა ბანკისა), რომელთანაც მას დადებული აქვს ხელშეკრულება.

5. ლიცენზიის განმცხადებლის აღმასრულებელ ორგანოში არ უნდა მონაწილეობდეს ისეთი პირი, რომელსაც სამეურნეო პირის აღმასრულებელი ორგანოს წევრობის უფლება ჩამორთმეული აქვს სასამართლოს მიერ ან უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში ნასამართლევი იყო ქონებრივი, საფინანსო ან თანამდებობის პირის დანაშულის გამო ან უკანასკნელი 5 წლის განმავლობაში შეფარდებული ჰქონდა ადმინისტრაციული სახდელი ფასიანი ქაღალდების კანონმდებლობის დარღვევისათვის.

6. ლიცენზიის მადიებელის წესდება უნდა ითვალისწინებდეს, რომ საპენსიო დანაგროვთა აქტივების სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობა მისი ერთადერთი საქმიანობაა.

7. ლიცენზიის მადიებელს უნდა გააჩნდეს დეპოზიტარული აღრიცხვისა და კონტროლის წესები, რომლებიც განსაზღვრავენ დეპოზიტარული ოპერაციების აღრიცხვისა და წარმოების წესებსა და ტექნოლოგიურ პროცედურებს, აგრეთვე, საპენსიო დანაგროვთა აქტივების შემადგენელი ქონებით განხორციელებული გარიგებების კონტროლს.

8. ლიცენზიის მაძიებელს უნდა გააჩნდეს კლიენტთა (დეპონენტთა) წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების სათანადოდ განხორციელების უზრუნველყოფი პროგრამულ-ტექნიკური აღჭურვილობა.

9. სპეცილიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზიის მისაღებად ლიცენზიის მაძიებელმა კომისიას უნდა წარუდგინოს შემდეგი დოკუმენტები:

ა) განცხადება ლიცენზიის მიღებაზე.

ბ) სარეგისტრაციო (სადამფუძნებლო) დოკუმენტთა ასლები მათი ყველა ცვლილებებითა და დამატებებით ლიცენზიის მიღებაზე დოკუმენტების წარდგენის თარიღისათვის;

გ) დეპოზიტარული აღრიცხვისა და კონტროლის წესების ასლები;

დ) ლიცენზიის მაძიებლის მიერ კლიენტთათვის (დეპონენტთათვის) ხელმოსაწერად შესათავაზებელი დეპოზიტარული ხელშეკრულების ნიმუში;

ე) ლიცენზიის მაძიებლის წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირის სახელი და გვარი, აგრეთვე მისი დანიშვნისა ან არჩევის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი;

ვ) ლიცენზიის მაძიებლის მიერ განცხადების შემოტანის თარიღისათვის საკუთარი კაპიტალის ოდენობის დამადასტურებელი დოკუმენტების ასლები, რასაც თან უნდა ერთვოდეს დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა;

ზ) დამოუკიდებელი აუდიტორის მიერ დამოწმებული ლიცენზიის მაძიებლის ბუღალტრული ბალანსი უკანასკნელი წლისა და უკანასკნელი საანგარიშგებო თარიღისათვის;

ლიცენზიის მაძიებლის აფილირებული პირების და მათი ხელმძღვანელების შესახებ მონაცემების შემცველი დოკუმენტი;

ი) ლიცენზიის მაძიებლის მიერ სალიცენზიო მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი საბუთის ასლი.

მუხლი 3.

ლიცენზიის გაცემაზე უარის თქმის საფუძვლებს წარმოადგენს შემდეგი შემთხვევები:

ა) თუ ლიცენზიის მაძიებლის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტები და მათში შეტანილი მონაცემები არ შესაბამეა საქართველოს კანონმდებლობას, წინამდებარე წესსა და სხვა ნორმატიულ აქტებს, მათ შორის, კომისიის მიერ მიღებული სპეციალიზებული დეპოზიტარის საწესდებო კაპიტალისადმი მინიმალური მოთხოვნების განსაზღვრის წესითა და სხვა წესებით დადგენილ მოთხოვნებს;

ბ) თუ წარმოდგენილ დოკუმენტებში ლიცენზიის გაცემისთვის არასათანადო, არაზუსტი ან არასრული მონაცემებია შეტანილი;

გ) თუ ლიცენზიის მაძიებელი ლიცენზიას იმ საქმიანობაზე ითხოვს, რომელზედაც უკვე გაუუქმდა ლიცენზია და გაუქმებიდან არ გასულა ერთი წელი;

დ) თუ ლიცენზიის მაძიებელს შეჩერებული აქვს ლიცენზია და ლიცენზიის შეჩერების საფუძველი აღმოფხვრილი არ არის.

მუხლი 4.

1. ლიცენზიის გაცემაზე ან არ გაცემაზე კომისიის მიერ გადაწყვეტილება მიიღება ლიცენზიის მაძიებლის მიერ განაცხადისა და ყველა აუცილებელი დოკუმენტის წარდგენიდან 30 კალენდარული დღის განმავლობაში.

2. კომისია უფლებამოსილია მიზეზების მითითებით ლიცენზიის მაძიებელს მოთხოვოს წარმოდგენილ დოკუმენტებში სამეურნეო საქმიანობის, ხელმძღვანელებისა და აფილირებული პირების წარმოდგენილ დოკუმენტებში სამეურნეო საქმიანობისა და აფილირებული პირების თაობაზე სხვა ისეთი დამატებითი ინფორმაციის შეტანა, რაც გათვალისწინებული არ არის ამ წესის მე-2 მუხლის მე-9 პუნქტით. ამ შემთხვევაში ლიცენზიის გაცემასა და გაუცემლობაზე გადაწყვეტილების მიღების ვადა გამოითვლება კომისიაში დამატებითი დოკუმენტების წარდგენის დღიდან.

3. სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზია გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

4. მონაცემები სპეციალიზებული დეპოზიტარის შესახებ შეიტანება უწყებრივი და სახელმწიფო სალიცენზიო რეესტრებში, მათში შეიტანება ასევე ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების, განახლების და გაუქმების ყველა შემთხვევა.

5. ლიცენზიის გაუცემლობაზე გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში სალიცენზიო მოსაკრებელი ლიცენზიის მაძიებელს უკან არ უბრუნდება.

მუხლი 5.

სალიცენზიო მოწმობის დაკარგვის ან დაზიანების შემთხვევაში მისმა მფლობელმა ან წარმომადგენელმა წერილობით უნდა მიმართოს კომისიას ასლის გაცემის თაობაზე. სალიცენზიო მოწმობის ასლს ისეთივე იურიდიული ძალა გააჩნია, როგორც სალიცენზიო მოწმობის დედანს.

თავი III. კონტროლი ლიცენზიის გამოყენებაზე

მუხლი 6.

ლიცენზიის გამოყენებაზე კონტროლი განხორციელებისას კომისია უფლებამოსილია:

ა) სპეციალიზებულ დეპოზიტარს მოთხოვოს კომისიის მიერ წინასწარ დადგენილ ვადებში მისი შესახებ კანომდებლობით განსაზღვრული ყველა აუცილებელი დოკუმენტისა (ან მათი ასლების) და მონაცემების წარდგენა;

ბ) კანომდებლობით განსაზღვრული წესით ადგილზე შეამოწმოს სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობა.

მუხლი 7.

1. სპეციალიზებული დეპოზიტარი ვალდებულია კომისიას კონტროლის განსახორციელებლად წარუდგინოს თავის საქმიანობის შესახებ კანომდებლობით განსაზღვრული ყველა აუცილებელი დოკუმენტი და მონაცემი.

2. თუ კონტროლის პროცესში გამოვლენილი იქნება სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ კანონმდებლობის მოთხოვნათა დარღვევები, კომისია უფლებამოსილია სპეციალიზებულ დეპოზიტარს მისცეს შესასრულებლად სავალდებულო ინსტრუქციები, აგრეთვე, კანონდებლობით დადგენილი წესით შეაჩეროს ან გააუქმოს მისი საქმიანობის ლიცენზია.

3. კომისიის მიერ ინსტრუქციების მიცემა ხდება წერილობით და გამოვლენილი დარღვევების დადგენილ ვადებში აღმოფხვრას უკავშირდება.

4. კომისია სპეციალიზებულ დეპოზიტარს ინსტრუქციებს აძლევს შემდეგ შემთხვევებში:

ა) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ ირღვევა კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნები;

ბ) თუ კომისიისადმი წარსადგენი ანგარიშები დროულად ან საერთოდ არ იქნება წარდგენილი;

გ) თუ კომისიის (მისი უფლებამოსილი პირების) მიერ სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის შემოწმებისას ადგილი ექნება ხელის შეშლის ფაქტს;

დ) თუ დაირღვევა სალიცენზიო პირობა;

ე) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ წარმოდგენილ ანგარიშგებაში დარღვევები გამოვლინდება;

ვ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მხრიდან ადგილი ექნება სხვა ისეთი არამართლობიერი და არაკეთილსინდისიერი მოქმედების გამოვლენას, რომელიც გამოიწვევს ან შეუძლია გამოიწვიოს საპენსიო სქემის მონაწილეთა ან მესამე პირთა უფლებების დარღვევა.

მუხლი 8.

1. კომისია უფლებამოსილია შეაჩეროს სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზიის მოქმედება შემდეგ შემთხვევაში:

ა) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ დარღვეული იქნა ლიცენზიის პირობები ან სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნა;

ბ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ დაცული არ იქნება დეპოზიტარული აღრიცხვის და კონტროლის წესები;

გ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობაზე კონტროლის პროცედურები დაირღვევა და მათ, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, საპენსიო სქემის მენაბრეების (მონაწილეების) უფლებების შელახვის გამოწვევა შეუძლიათ;

დ) თუ კომისიის მიერ სპეციალური დეპოზიტარისათვის მიცემული მითითებები დროულად არ შესრულდება;

ე) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ დეპოზიტარული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოვალეობები არ ან არასათანადოდ სრულდება;

ვ) თუ კომისიის მიერ ჩატარებული შემოწმების დროს სპეციალიზებული დეპოზიტარის მხრიდან ადგილი ექნება ხელის შეშლის ფაქტს;

ზ) სპეციალიზებული დეპოზიტარის მიერ ლიცენზიის შეჩერების შესახებ კომისიაში წარდგენილი განცხადების საფუძველზე.

2. სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობაში ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების საფუძველის მქონე ფაქტების გამოვლენის შემთხვევაში კომისიამ უნდა შეადგინოს აქტი, სადაც აღნიშნული უნდა იყოს შემდეგი:

- ა) ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების გამომწვევი საფუძველები;
- ბ) დარღვევის გამოსასწორებლად საჭირო ზომები;
- გ) დარღვევის გამოსასწორებელი და კომისიისადმი დარღვევის გამოსწორების შესახებ ანგარიშგების წარდგენის ვადების მითითება;
- დ) იმ საქმიანობაზე მითითება, რომლის განხორციელებაც დაუშვებელია კომისიის მიერ ლიცენზიის მოქმედების განახლებამდე.

3. ლიცენზიის მოქმედების შეჩერება ხდება ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დარღვევების გამოსწორებამდე, მაგრამ კომისიის მიერ ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების შესახებ გადაწყვეტილების გამოტანიდან, არა უმეტეს, სამი თვისა.

მუხლი 9.

1. კომისია უფლებამოსილია გააუქმოს სპეციალიზებული დეპოზიტარის საქმიანობის ლიცენზია შემდეგ შემთხვევებში:

ა) თუ მის მიერ დადგენილი ვადის განმავლობაში სპეციალიზებულმა დეპოზიტარმა არ აღმოფხვრა ის დარღვევები, რომელთა გამო მოხდა მისი ლიცენზიის მოქმედების შეჩერება;

ბ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მხრიდან მოხდა მისი საქმიანობის შესახებ კანონმდებლობითა და კომისიის აქტებით დადგენილი მოთხოვნების სისტემატური (სამი და მეტი) ან უხეში დარღვევა;

გ) თუ სისტემატურად ჰქონდა ადგილი კომისიის მიერ იმ დარღვევების არმოფხვრისათვის დადგენილი ვადების დაუცველობას, რომელთა გამო ლიცენზიის მოქმედება შეჩერებული იყო;

დ) თუ სისტემატურად ჰქონდა ადგილი კომისიის მიერ დადგენილი ანგარიშგების ვადების დაუცველობას;

ე) თუ სპეციალიზებულმა დეპოზიტარმა განახორციელა (წამოიწყო) სხვა სახის პროფესიული საქმიანობა;

ვ) თუ სპეციალიზებულმა დეპოზიტარმა ერთი წლის განმავლობაში არ განახორციელა ლიცენზიით ნებადართული საქმიანობა;

ზ) თუ მოხდა სპეციალიზებული დეპოზიტარის ლიკვიდაცია;

თ) თუ მოხდა სპეციალიზებული დეპოზიტარის რეორგანიზაცია;

ი) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარი გაკოტრდა;

კ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარის მხრიდან ადგილი აქვს ისეთი მოქმედების სისტემატურად ან უხეში გამოვლენის შემთხვევებს, რომელმაც საპენსიო სქემის მონაწილის ან მესამე პირების უფლებების დარღვევა გამოიწვიეს ან შეეძლოთ ეს გამოეწვიათ;

ლ) თუ სპეციალიზებული დეპოზიტარი განაცხადებს ლიცენზიის გაუქმების შესახებ.

2. კომისია გადაწყვეტილებას ლიცენზიის გაუქმების შესახებ იღებს 15 დღის ვადაში იმ დღიდან, როცა მისთვის ცნობილი გახდა ლიცენზიის გაუქმების საფუძველი.

3. ლიცენზიის გაუქმების შემთხვევაში სპეციალიზებული დეპოზიტარი ვალდებულია დეპოზიტარულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ყველა დოკუმენტი გადასცეს იმ აქტივების მმართველ კომპანიას, რომელთანაც მას დადებული აქვს ხელშეკრულება, ან ამ უკანასკნელთან შეთანხმებით მას და აქტივების მმართველ კომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

მუხლი 10.

1. გადაწყვეტილება ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების ან გაუქმების შესახებ კომისიის მიერ 2 სამუშაო დღის ვადაში წერილობით ეცნობება სპეციალიზებულ დეპოზიტარს, იმ აქტივების მმართველ კომპანიას, რომელთანაც სპეციალიზებული დეპოზიტარის ხელშეკრულება აქვს დადებული, და იმ საპენსიო სქემის დამფუძნებელს, რომელსაც მომსახურებას უწევს აღნიშნული აქტივების მმართველი კომპანია.

2. კომისიის მოქმედება შეიძლება გასაჩივრებულ იქნეს კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამასთან, კომისიის გადაწყვეტილებები, მათ შორის, მისი წერილობითი მითითებანი და გადაწყვეტილებები ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების ან გაუქმების შესახებ ძალაში რჩება სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე.